

NEDERLANDA KATOILKO

Maandblad, officieel Orgaan van den Nederlandschen
R.K. Esperantistenbond „Nederlanda Katoliko”,
gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Opgericht 29 Augustus 1909. Bisschoppelijk en Koninklijk goedgekeurd
Ĉio per amo, nenio per forto. (*S. Franc. de Sales*)

Geestelijk Adviseur LAMB. J. J. M. POELL

Abonnementsprijs
f 1.50 per jaar
Eksterlanda Jarabono f 2.—

Adres der Redactie:
P. M. BROUWER
Pahudstraat 134
's-Gravenhage.

Afzonderlijke nummers
20 cent.
Advertentiën
50 cent per regel.

Advertentien: DRUKKERIJ PIET SMITS, Tilburg.

MORTIS IU, KIU KOMPRENIS.

„Esperanto is geroepen aan de
Katholieke Kerk grote diensten
te bewijzen.” (Kard. v. Rossum)

In de ouderdom van bijna 79 jaar overleed op 30 Augustus van dit jaar te Maastricht Zijne Eminentie Kardinaal van Rossum. Het einde kwam onverwacht voor allen, die hem wisten te midden van zijn werk en nog vol toekomstplannen. God riep hem uit zijn rusteloos leven, nadat Hij hem hier op aarde geroepen had tot een van de hoogste functies in Zijn kerk. Als Prefekt van de Kongregatie de Propagande Fide (Voortplanting des Geloofs) was het Internationale terrein van de Missie zijn arbeidsveld. En veel heeft hij tot stand gebracht. Waar heerszuchtig imperialisme en baatzuchtig kapitalisme in de missiegebieden haat en vrees en minachting hadden gebracht voor de Westerse kultuur en daarmee voor het Kristendom, wist hij door het Instituut van een inlandse geestelijkheid te herstellen het vertrouwen in de Universele Kerk van Kristus.

Door zijn funktie een wereldfiguur hebben zijn woorden, die zijn waardering uitspreken voor Esperanto een meer dan gewone betekenis. Hij begreep: „Esperanto is geroepen aan de Katholieke Kerk grote diensten te bewijzen”. Deze woorden, die onze Katholieke Esperanto Beweging gesteund en gesterkt hebben in de moeilijke strijd tegen misverstand en vooroordeel, zullen voor ons onvergetelijk zijn.

Er stierf iemand, die het begreep. Aan ons Katholieke Esperantisten van Nederland hier de plaats eerbiedig hulde te brengen aan

de grote Werker in Gods Wijngaard en dank voor de woorden van waardering gewijd aan onze Internationale taal Esperanto.

Er stierf iemand, die het begreep. Wij zullen hem in ons gebed niet vergeten, ook al mocht hij dit niet meer nodig hebben. Opdat hij dan onze voorspreker zij en ook de vele Katolieken, die door hun afzijdigheid nog de verspreiding van Esperanto onder Kato- lieken tegenhouden zullen gaan begrijpen, wat hij begreep: het grote aandeel dat Esperanto kan hebben aan de uitbreiding van Gods Rijk.

Er stierf iemand, die het begreep. Dat de velen die de Katolieke Esperanto Beweging zouden kunnen steunen, door daden zullen gaan aantonen dat ze beseffen de waarheid van de woorden van de grote Kardinaal: **ESPERANTO IS GEROEPEN AAN DE KATOLIEKE KERK GROTE DIENSTEN TE BEWIJZEN.**

VAN HET HOOFDBESTUUR.

ESPERANTO-EKZAMENOJ.

La proksima *A-ekzameno* okazos en *Utrecht* je la *5a de nov- embro*; *B-ekzameno* okazos en *Utrecht* je la *19a de novembro*.

Oni anoncu sin sufiĉe frutempe. Adreso: S-ro H. J. Bulthuis, Kamillestraat 37 's-Gravenhage.

Ekzamenkotizoj: 3 guldenoj por la membroj de L.E.E.N., N.K.,
A-ekz. L.F., N.C.E.V. kaj N.O.S.O.B.E.
5 guldenoj por aliaj personoj.

B-ekz. 5 guldenoj por la anoj de suprecititaj unuigoj; 10 gld. por aliaj pers. La sukcesintaj kandidatoj pagas poste ankoraŭ 2,50 guldenoj por la diplomo.

A-ekzameno en Eindhoven, je la 4a de junio 1932-a.

Partoprenis 43 kandidatoj; malsukcesis 11, sukcesis 32. Inter ili estas la sekvantaj N.K.-anoj al kiuj ni prezentas korajn gratulojn. *Eindhoven*: F. (S)-inoj F. W. d. Vos; J. J. M. Kok; E. M. C. v.d. Broek; S-roj F. H. A. v. Otterdijk; F. A. Tielemans; J. A. M. Delfgaauw; *Baardwijk*: F-ino S. M. v. d. Pennen; *Lage Mierde*: S-ro A. A. Bruins; *Maastricht*: S-ro P. M. E. Bingen; L. P. M. Meijs; *Mill*: S-ro J. Kremers; *Reusel*: S-ro W. C. Adams; *Roosendaal*: S-ro N. A. Marijnissen; G. A. Piree; *Siebengewald*: F-ino M. Crooymans; *Simpelveld*: S-ro R. K. v. Kempen; *Weert*: F-ino W. H. T. Kunne.

A-ekzameno en Nijmegen je la 2a de julio 1932-a.

Sin anoncis: 116; partoprenis 114; malsukcesis 23; sukcesis 91. Al la N.K. anoj inter ili ni prezentas niajn korajn gratulojn.

Arnhem: F-ino E. G. F. H. v. Beers; S-ro N. C. Looyard;

Broekhuizervorst: F-ino H. M. H. Haffmans; *Eindhoven*: F-ino J. E. v.d. Heijden; S-ro J. N. G. Gokke; *Enschede*: S-ro K. H. J. Dorren; *Gemert*: F-ino J. W. Stevens; W. A. v. Venrooy; A. P. S. Vrins; S-ro A. J. S. Derks; Th. J. Kusters; A. T. Kusters; J. P. J. M. Sanders (Kaplano); C. v. Schijndel; *Goor*: S-ro J. Derksen; *Klarenbeek*: S-ro J. J. v. Hall; *Nijmegen*: F-ino C. A. A. Arens; W. M. Holla; M. J. C. Hamilton; K. v. Koolwijk; S-ro J. H. A. de Grijs; *St. Oedenrode*: F-ino R. G. Kluijzman.

PENNINGMEESTERS EXAMEN.

1. Welk artikel uit het huishoudelijk reglement van NEDERLANDA KATOLIKO heeft betrekking op de geldmiddelen?
2. Hoeveel bedraagt de contributie voor:
 - a) gewone leden,
 - b) gezins leden,
 - c) leden der plaatselijke jeugdafdeeling.
3. Wanneer behooren de betalingen te geschieden?
4. Wat kan gebeuren bij twee kwartalen achterstand?
5. Bereken het bedrag, dat de penningmeester behoort te zenden voor 8 leden en 3 gezinsleden, per kwartaal.
6. Welk nummer en welk adres heeft de girorekening van N.K.?
7. Welke Specificatie moet zich bevinden op het girobiljet?
8. Hoe dikwijls moeten secretaris en penningmeester eener afd. *minstens* overleg plegen?
9. Bereken het weggegooid geld, als de Bondspenningmeester elke afdeeling voor ieder kwartaal 2 x moet manen.
10. Bereken als boven, als de Bondspenningmeester elk kwartaal in contact moet treden met 20 afdeelingen, omdat hun betaling niet overeenstemt met de ledenlijst.
11. Hoeveel kosten de reglementenboekjes?
12. Waar zijn bovengenoemde boekjes verkrijgbaar?

Bovenstaande vragenlijst moet door *alle* penningmeesters *volledig* beantwoord kunnen worden. Penningmeesters, die een modderfiguur vreezen te slaan, of die niet erg zeker zijn van hun zaak, kunnen zich bekwamen door:

1. 'n reglement aan te schaffen (10 cent per lid, afdeelingen slechts 5 cent plus portokosten).
2. alle verdere inlichtingen te vragen aan mijn adres.

Nog honderden reglementen zijn er verkrijgbaar. Prijs niet verhoogd!

L. WEIJTS.

P.S. Contributie 4e kwartaal vóór 15 October op No 121449!!!

MAASTRICHT.

Raporto pri la duonjara membrarkunveno de la Maastrichta klubo „La Katolika Sudo”, en la Salono de hotelo „Phoenix”, sabato la 10an de Septembro 1932.

Ĉirkaŭ la okan kaj duono la prezidanto malfermis per la Kristana Saluto. Li bonvenigis la gemembrojn kaj eldiris sian kontentecon pri la bona venintaro. Antaŭ ol pritrakti la agendon, li dediĉas kelkajn korajn vortojn al la memoro de nia granda Nederlandano, lia Kardinala Moŝto van Rossum, kiu estis vere varma favoranto de nia bela internacia lingvo. La protokolo de la antaŭa kunveno estis aprobita sen rimarkoj. Kelkaj envenintaj leteroj, i.a. pri la lasta ligkunveno, letero de profesoro pastro Font Giralt, estis akceptitaj kiel sciigo. Koncernante la demando de Espero Katolika kaj Nederlanda Katoliko, laŭ la leteroj de Sinjoro Goossens, la gemembroj opiniis ke estus eble pli bona fari Esp. Katolika liguvoon, kaj — se necese — kun nederlanda aldono. Oni ordonis la sekretarion skribi tia al la ĉefeŝtaro. La prezidanto instigis la ĉeestantojn — kiuj ankoraŭ ne faris tion — aboni nun al Esp. Katolika. Pri la plej grava punkto de la agendo „reorganizado de la konversaciovespero” oni parolis multe, kun rezultato, ke ĝi estos tamen ĉiujn 2 semajnojn, kaj tiam je la oka anstataŭ la sepa, kun la plej grava temo, pritrakti la ekzercolibron de Dr. Dominicus. La ebleco estas kreita varbi donacantojn por la klubo je kotizo de F 1,—, per doni okon al amikoj de Esperanto, subteni la aferon. Ĉe la ronddemando ankoraŭ preparolado partopreni al la libroekspozicio en la monaĥejo „de Beiaard”. La sekretario vendis kelkajn broŝurojn „Esperanto op de Scholen”. Poste, je la 10^{3/4} horo fermo kutimmaniere.

La Sekretario: HAGENAARS.

«POR DIO KAJ EKLEZIO» DEN HAAG.

Gedurende de maand Augustus hebben de wekelikse bijeenkomsten niet plaats gehad. Toch stond het Verenigingsleven niet stil. P.D.K.E. organiseerde op Woensdag 17 Aug. een uitstapje naar de Kager en Brasemermeren. Om half 11 vertrok de boot uit Den Haag. Aan stuurboord hing met grote letters het woord «Esperanto». Velen aan de wal zullen de naam van onze taal boven het water hebben zien schitteren. De deelnemers zongen van tijd tot tijd Esperantoliederen en hadden een aangename dag. Op Maandagavond 22 Aug. gingen we wandelen. Doel van het uitstapje was Scheveningen. Gedurende die wandeltocht was het verplicht Esperanto te spreken. Iets wat de meesten volhielden. En

wie zich vergiste moest voor ieder «vreemd» woord 1 cent betalen. Zulke wandeltochten kunnen we aanbevelen.

Het winterseizoen begon met de reglementaire jaarvergadering. Het bezoek was voldoende. De agenda werd vlot afgevekt. In plaats van de Heer G. Keet werd Mej. M. Keet benoemd tot Sekretaresse. Het Sekretariaat blijft gevestigd Rijklof v. Goenstr. 53. Verder werd een aanvulling van het Huishoudelijk Reglement aangenomen, waardoor het mogelijk wordt dat in Den Haag kringen kunnen worden gevormd om de propaganda in een bepaalde wijk of parochie meer intensief te voeren. Laten we hopen dat dit besluit in de toekomst winst zal opleveren voor onze afdeling. En nu gaan we weer met werklust en goede moed de winter in. Naast de uitbreiding naar buiten zij innerlike versterking ons hoofddoel.

VOORZITTER.

K.R.E.K. (Katolika Regiona Esperanto Komitato)

In de laatste week van September zullen in 4 plaatsen propagandavergaderingen gehouden worden en wel in Haarlem, Leiden, Den Haag en Roelofarendsveen. Het oorspronkelijke plan deze propagandaweek per stroobiljet in Noord- en Zuidholland bekend te maken kon niet doorgaan wegens te kleine deelname van de bij KREK aangesloten afdelingen.

Aan de organisatoren van de propaganda=avonden hulde en een welverdiend sukses.

SEKRETARIS.

UIT DE ESPERANTO BEWEGING.

ESPERANTO-EXAMENS IN 1932

Examens zullen nog worden afgenomen:

Voor diploma A te UTRECHT den 5e November.

Voor diploma B te ARNHEM den 19e November.

Examengelden bedragen:

Voor Candidaten diploma A:

3 Gulden voor hen, die als lid zijn aangesloten bij:

L.E.E.N., N.K., L.F., N.C.E.V., en N.O.S.O.B.C.

5 Gulden voor andere personen.

Voor Candidaten diploma B:

resp. 5 en 10 gulden.

Geslaagden voor diploma B storten daarna nog f 2,50 voor het diploma.

Aanmelding tot de examens bij den Secretaris: H. J. Bulthuis,

Kamillestraat 37, Den Haag, steeds uiterlijk 14 dagen voor elk examen, onder storting van examengelden, per postwissel of per giro No. 174620, met vermelding van: namen en voornamen (*voluit*), plaats, jaar en datum van geboorte, tegenwoordige woonplaats en lid van welke der bovengenoemde vereenigingen.

Candidaten, die vóór de examens de examengelden niet hebben gestort, zullen niet worden opgeroepen.

Bewijs van Lidmaatschap moet desverlangd worden overgelegd gedurende de examens.

De Secretaris,
H. J. BULTHUIS.

CSEH CORSO EN LEIDEN.

Dum la monatoj Oktobro, Novembro kaj Dekembro pastro Cseh mem gvidos Cseh-kurson en Leiden. La laborkomitato konsistas el la prezidantoj de la katolika grupo s-ro F. J. v. d. Meyden, de la laborista grupo s-ro w. Timmers, de la neutrala grupo s-ro P. J. Hoope kaj el la iniciatinto s-ro J. de Ren, Cobetstraat 70. La kurso okazos mardon kaj vendredon dum dek semajnoj, du horojn ĉiuvespere. La prezo etas Flor. 10,—, sed anoj de la grupoj kaj instruistoj pagos nur Flor. 7,50. Pluraj informoj sekvos.

La grupoj starigis honorkomitaton kiu provizore konsistas al ĉi sube menciataj personoj. Aliaj estos vizitataj.

E E R E - C O M I T É ESPERANTO-CURSUS ANDREO CSEH LEIDEN 1932.

J. Baak Jzn., Inspecteur van het Lager Onderwijs.
Dr. D. E. Bosselaar, Rector van het Gymnasium.
Pater Godfried Dolle O.F.M., Leeraar R.K. H.B.S.
Pater B. de Goede O.F.M., Directeur R.K. H.B.S.
Mevr. H. W. B. van Itallie=v. Embden, Lid v. d. 2e Kamer d. S.=G.
Prof. Mr. R. Kranenburg, Lid van de 1e Kamer der S.=G.
Ir. W. J. Modderman, Chef van Exploitatie der N.Z.H.T.M.
Mevr. M. Nieuwenhuis=Van Uxküll Gùldenbandt.
Mr. A. van de Sande Bakhuyzen, Burgemeester der Gemeente.
H. van Slooten Jr., Directeur Gem. Kweekschool voor Onderwijzers.
Prof. Dr. J. H. Zaayer, Rector=Magnificus Rijks=Universiteit.
Mr. Dr. P. G. Knibbe, Secretaris Kamer van Koophandel.

CENTRA ESPERANTO CORSO.

Deze cursus vangt met Oktober weer aan en zal duren tot April. In 26 lessen geeft zij volledige opleiding voor diploma A.

Daarnaast leren de kursisten ook kennen de geschiedenis en de organisatie der Wereldtaal. In 6 jaar tijd namen reeds 25000 kursisten aan deze leergangen deel. Leider van het onderwijsdeelte is de Heer A. van Straaten, Hoofd ener school, Leraar Engels M.O., in bezit van Esp. B. Diploma en lid van de Esp. Eksamen Kommissie.

De lessen worden wekeliks voor de radio behandeld. De Heer Heilker zal de lessen voor de zender te Huizen behandelen. Eerste les 4 Okt. lange golf. De kursisten kunnen zonder verdere kosten de lessen per radio beluisteren. De intekening op de kursus geschiedt aan het Sekretariaat NIJMEGEN, TOOROPSTRAAT 255. Zend briefkaart en U ontvangt de eerste les. Aan de eerste 1000 kursisten zullen een 100tal Esp. liederenbundels worden verloot. Verder zal ieder die 3 kursisten aanbrengt als premie een prachtig boekje (de Liederbundel) ontvangen. Men kan zich ook aanmelden bij de Penningmeester H. de Lepper, Voorstadslaan 187, Nijmegen, postrekening 104463. (Maar dan niet aan het Sekretariaat).

De prijs van de gehele kursus, alles inbegrepen bedraagt 4 gulden, te voldoen in 2 termijnen n.l. op 15 Oktober en op 1 Januarie.

Wie A. wil halen melde zich aan. Ook leiders van kursussen hebben in de lessen een goede leiddraad.

Nadere inlichtingen in een sirkulaire, die op aanvraag gratis wordt toegezonden en die voor verspreiding in elke gewenste hoeveelheid te verkrijgen is. Wend U tot het Sekretariaat: Tooropstraat 255, Nijmegen.

GELDERLANDA ESPERANTISTA RONDO.

Onder leiding van het Ekskurso Komitato van het Intern. Cseh-Instituut wil de G. E. R. alle gebeurtenissen in het Esp.Domo te Arnhem ter kennis brengen van elk belangstellende en bovendien in de niet bezette tijden systematies ekskursies organiseren naar verschillende plaatsen in Gelderland en omgeving. Voor verschillende groepen zal hierdoor een gelegenheid worden geboden met andere Esperantisten ook buitenlandse in kontakt te komen.

Voor toezending van de MAANDBERICHTEN wordt een vergoeding gevraagd van 50 sent voor 1932, waarvoor een speciale kaart als bewijs wordt toegezonden. Direkt na inzending van de bijdrage per giro of in postzegels volgen de eerste berichten.

Het «Ekskurso Komitato» bestaat uit: G. van Goethem, F. Heinekamp, Dr. P. W. Meihuizen, L. Moreau en H. Verburg.

Inzenden aan Leo Moreau, Raapopsche weg 55, Arnhem. Giro 13848.

ESPERANTO ALS TAAL VOOR DE HANDEL.

In «de R.K. Bediende» (maandblad van de R.K. Bond van Handels-, Kantoor- en Winkelbedienden) van 23 Aug. '32, las ik een verslag over een Internationaal Kongres, te Londen gehouden door de Intern. Ver. van Handelsonderwijs. Daarin stond:

Groote aandacht werd op het kongres geschonken aan de taalstudie. Het is trouwens opmerkelijk, schoon niet verwonderlijk, hoe onder de leeraren in de handelswetenschappen juist de leeraren voor talen de grootste belangstelling voor deze bijeenkomsten aan den dag leggen.

Esperanto vond een verdediger in een Japanschen spreker, die overigens niet van groote blijken van instemming kan profiteeren. Niet verzwegen mag worden, dat in een Engelsch referaat, n.l. dat van den heer P. G. Wilson, ten aanzien van de taalstudie in zijn land, ook een lans werd gebroken voor het Nederlandsch en andere handelstalen, buiten de meest belangrijk geachte: Fransch, Spaansch en Duitsch.

Ziezoo, nu kan men vooruit. Geen Esperanto maar 4 talen voor internationaal gebruik! Niettegenstaande het stijgende succes van Esperanto, toch aan het oude gebruik der spraakverwarring vasthouden.

Maar nu is mijn vraag: Zullen op zoo'n Internationaal Kongres besluiten kunnen worden genomen?

De Esperanto Congressen staan steeds in het teeken van praktische successen en als men Esperanto meer vrijheid gaf dan was men op Internationaal gebied, Vredesconferenties, Ontwapeningscongressen al een paar jaar verder. Nu blijft men maar stumperen met 4 á 5 verschillende talen. Tijd- en geldverlies!

En wat blijkt op de volgende pagina van „de R.K. Bediende”?

„Uitslag van de Federatie Examens 1932”

Ned. Handelscorrespondentie	geexamineerd	2043	geslaagd	883
Fransche	“	“	328	“ 119
Duitsche	“	“	503	“ 371
Spaansche	“	“	35	“ 12
Zweedsche	“	“	3	“ 2
ESPERANTO=	“	“	7	“ 7

Ieder trekke de conclusie!

Den Haag

H. D. VAN CALSTEREN.

KLAVARSKRIBO.

Dit Esperanto woord is de naam van het nieuwe muziekschrift een uitvinding van de Heer C. Pot te Slikkerveer. Het is ook de

naam van een N.V. die dit muziekschrift in de handel bracht. Een prospectus maakt ons bekend met een schriftelijke cursus om op een gemakkelijke manier piano of orgel te leren spelen. Deze prospectus is geheel in Esperanto, waardoor het mogelijk is de propaganda voor Klavarskribo internationaal te voeren.

NOG NIET GENEZEN.

In het „Noordhollandsch Dagblad“ lezen we dat „de Graal“ onder meer ook een klub voor Occidental denkt te vormen. Als aanbeveling voor Occidental lezen we: „wereldtaal geheel steunend op algemeene Europeesche cultuurtalen; het leeren van deze taal geeft tegelijkertijd een goede algemene ontwikkeling.“

Van Esperanto zouden we hetzelfde kunnen schrijven. Maar we zouden kunnen aanvullen 1. Esperanto kan ook aangeleerd worden en is ook zeer geschikt voor andere dan Europeese Volken 2. (en dat zegt meer): **ESPERANTO WORDT REEDS OVER DE GEHELE WERELD PRAKTIES GEBRUIKT.**

DE INTERNATIONALE KONGRESSEN.

LOURDES.

Voorzover ons bekend is in de Katolieke pers geen enkel bericht opgenomen dat ons vertelde hoe het de deelnemers aan het 16e Internationale Katolieke Esperanto Kongres te Lourdes gegaan is.

We moeten hier konstateren een betreurenswaardige tekortkoming. Te meer daar er wel enkele verslagen zijn geplaatst over het 24e Intern. Esp. Kongres te Parijs gehouden, waarover hieronder meer.

We zijn zeer nieuwsgierig en verlangen meer dan ooit naar Espero Katolika, dat ons zeker wel een en ander zal vertellen.

Gelukkig ontvingen we een verslag van een deelnemer uit Den Haag, waar voor we hem hier danken en welk verslag we hier laten volgen.

VERSLAG

van de reis naar Lourdes en de deelname aan het Congres aldaar gehouden van 7 tot en met 10 Augustus 1932.

Het gezelschap dat aan de reis deelnam bestond uit 17 dames, 9 heeren benevens een 6-jarig meisje. De reis werd van Tilburg af gezamenlijk ten 8.40 voortgezet behoudens een tweetal deelnemsters die zich te Brussel zouden aansluiten.

Vertegenwoordigd waren de afdelingen Eindhoven, Utrecht, Bussum, Den Haag en Voerendaal, terwijl Kockengen de individuele leden vertegenwoordigde.

De afd. Eindhoven waarvan niet minder dan 23 leden deelnamen — waartoe de magnifieke leiding van S-ro Schendeler zeer zeker veel zal hebben bijgedragen — maakte een schitterend figuur.

Eveneens het zwakke? geslacht, dat 2 derde van het geheele gezelschap uitmaakte, ontwikkelde een mooie propagandistische prestatie, waaraan de heeren der schepping zich kunnen spiegelen.

De stemming was allerprettigst. Te Brussel waar we ten 10.38 aankwamen werden we reeds opgewacht door de dames B. en S.

Van hier af zou de club in twee gedeelte reizen n.l. een groep 2e-kl. en een groep 3e-kl. Om circa 19 uur waren allen in Parijs. Het viel direct op dat de aanwijzingen aangebracht op Station du Nord voor het publiek ook in Esperanto gesteld waren, dit voor congres te Parijs gehouden.

Geweldige drukte aan het station doch we begaven ons direct per taxi's naar het opgegeven hotel. De avond werd gepasseerd met eerst te zorgen voor de inwendige mensch en daarna in groepjes een kijkje in de omgeving te nemen.

6 Aug. werd ingezet met bijwonen der H. Mis in een kloosterkerk niet ver van het hotel waar wij logeerde. Vervolgens werd naar een geschikte gelegenheid om te ontbijten gezocht. Spoedig was in de onmiddellijke omgeving een lunchroom gevonde. Gedurende het ontbijt, keek het winkelpersoneel met een tikje verwondering naar de eetlust van het gezelschap. Het is blijkbaar daar gewoonte zich met een klein luxe broodje voor ontbijt tevreden te stellen.

Vandaar dat het ontbijten van de hollanders eenigzins vreemd aandeed. Maar wij werden bediend zooals gewenscht en bleven daarom gedurende ons verblijf in Parijs trouwe bezoekers.

Vervolgens naar het reisbureau F. Le Bourgeois, Rue du Helder voor het maken van een autotocht. Met schitterend weer maakten wij toen een tocht door Parijs per autocar. Een Pool die vrij goed hollands sprak, en gedurende de rit beloofde spoedig Esperanto te zullen leeren, vergezelde ons als gids. De tocht duurde meer dan drie uur. Bij de Notre Dame werd even onderbroken om ook de kerk van binnen te kunnen bekijken. Na afloop van de tocht moesten wij voor onze bag. zorgen en ontvingen wij het congresinsigne benevens andere noodige gegevens en konden vervolgens de nog restende tijd naar eigen wensch doorbrengen. Het gezelschap moest te 19 uur aan station Quai d'Orsaij present zijn. Aan dat station troffen wij verschillende buitenlandsche congressisten aan die de reis met ons voortzetten. Ten 20 uur hadden allen zich een plaatsje in den trein, voor de nachtelijke rit, weten te bemachtigen.

Eerst ging het nogal luidruchtig toe maar naargelang het nachtelijke uur naderde werd het stiller en probeerde men wat te slapen.

In Toulouse aangekomen en na haastig, in een vlak bij het station, gelegen restaurant, wat te hebben gebruikt moesten wij eerst gaan tempelen. De naam van de kerk waar wij onze Zondagsplicht vervulden is mij ontgaan. Door Pastro Font Giralt werd het H. Misoffer opgedragen, terwijl aan zijaltaren door andere priesterdeelnemers werd gelezen. Na vervulling dezer plicht vluchtig bezoek aan het in de kerk aanwezige museum en daarna autotocht door de stad en eten. Te 13.25 werd het laatste gedeelte van de reis aangevangen. Op deze treinreis passeerden wij mooie vergezichten, bergachtige streken etc., maar het was bijna ondragelijk heet in den trein. De trein kwam ten 17 uur in Lourdes. Wij werden per auto's van hotel „Maris Stella” waar wij gedurende ons verblijf te Lourdes logeerde naar ons heim gebracht. Daar aangekomen werd nogal wat geduld vereischt met het toewijzen der kamers. Maar ten slotte waren alle deelnemers onder dak en kon men zich wat verfrisschen.

In g.n. hotel logeerden alle deelnemers aan het congres n.l. 82 uit 12 verschillende landen. Ten 19 uur vereenigde allen zich in de eetzaal. Er heerschte een prettige en opgewekte stemming.

Gedurende de maaltijd sprak de Voorzitter Pastro Font Giralt een woord van welkom en werd het programma voor de volgende dag medegedeeld. Na het diner werd de avond gevuld met een bezoek aan de grot en het gadeslaan van de mooie Maria-processie. De voorkant en de toren van de basiliek waren geheel verlicht.

8 Aug. te 8.30 in processie naar de grot, Esperantogezangen zingende. Onder de H. Mis die aan de grot werd opgedragen hield Pastro Font Giralt in Esperanto een treffende toespraak, waarin het gebed werd gevraagd voor verbetering der economische toestand, voor de geestelijke en tijdelijke nooden der geheele menschheid. Wij moesten ons, zoo zei de eerw. spreker met een groot vertrouwen tot de H. Moedermaagd Maria wenden en Haar voorpraak in roepen ook voor het mooie apostolaat „onze R. K. Esperantobeweging” en trachten de indrukken in dit begenadigde oord opgedaan zooveel mogelijk in eigen kring verder uit te dragen.

Na het H. Misoffer, waaronder de deelnemers tot de H. Tafel naderden begaven wij ons naar het bisschoppelijk paleis om door Zijn Hoogw. Ex. te worden ontvangen. In een mooi lommerrijk plekje van den tuin opgesteld werden we hartelijk in het Fransch toegesproken, hetwelk door Pastro Font Giralt in het Esperanto vertolkt werd. Vervolgens werden de vaandels bekeken, eenige inlichtingen gevraagd om ten slotte tot de ringkus te worden toegelaten. Nog eenige foto's van het bestuur werden gemaakt en daarna was deze officieele visite afgelopen.

's Middags per autocar naar Batharam alwaar de grotten werden bezichtigd en te 17 uur een congresvergadering aanving. In deze vergadering waar een financieel verslag gegeven door de Secretaris-

Penningmeester. Na afloop per autocar terug naar Lourdes en na het diner deelnemen aan de processie, waarvoor men zich in het hotel van kaarsen kon voorzien.

In den morgen van 9 Aug. na het ontbijt bezoek aan het graf Pastro Patiel een der pioniers van onze beweging. De eerwaarde president sprak een woord ter nagedachtenis en daarna werden bloemen op het graf gelegd. 's Middags terwijl het hoofdbestuur zich wederom op uitnoodiging naar Zijn Hoogw. Ex. de Bisschop van Lourdes en Tarbes begaf bleef het overige gezelschap in het hotel, waar de eetzaal werd ingeruimd en men den tijd passeerde met het zingen van vaderlandsche liederen. Zoodra waren de hoofdbestuursleden in ons midden of Pastro Font Giralt deed weer dapper mee met zingen en declameeren, hij bleek wel onvermoeid te zijn. Men was vol lof over het afgelegde bezoek en overtuigd van de propagandische waarde die hier bereikt was.

Te 16 uur plechtige Sacraments-processie waaraan ook onze groep deelnam. Deze indrukwekkende plechtigheid, vond plaats in de brandende zon doch de hitte trotseerende werd hieraan door duizenden deelgenomen met groote opgewektheid en innige devotie. Aan het eind geschiedde de aanroepingen beurtelings in verschillende talen. De zieken werden gezegend.

Na afloop werd op het bordes van de basiliek een foto gemaakt van de groep Esperantisten. Begrijpelijk dat de witte japonnen met groene sterren der Eindhovensche jongedames veel aandacht trokken. Door menige vreemdeling werd aan ons gevraagd welke Vereeniging het gezelschap vertegenwoordigde. 's Avonds deelnemen aan Maria-processie waarbij het bekende Marialied in meerdere talen waaronder ook in Esperanto gezongen werd.

Door de luidsprekers hier en daar in boomen aangebracht kon men overal in de processie het begeleidende orgel hooren.

De avond werd doorgebracht in een gezellig samenzijn in een der hotelzalen. O.a. werden mooie dansen uitgevoerd.

In de morgen van 10 Aug. te 7.30 plechtige kruiswegoefening. Bij de XIIe-statie werd het Misoffer opgedragen met korte toespraak en alg. H. Communie.

Om 10.30 werd wederom in het hotel een verg. gehouden waarin o.a. ter sprake kwam waar het volgend congres zal gehouden worden.

's Middags kon men op eigen gelegenheid de tijd passeeren en vond ten 5.30 de sluitingsvergadering plaats.

Aan tafel ging het dien avond feestelijk toe. Er werden hartelijke woorden van dank en afscheid gewisseld door verschillende afgevaardigden. Waarbij natuurlijk een woord van lof aan het ijverige hoofdbestuur niet onthouden werd. Ook werd dank gebracht aan de regelingscommissie die op schitterende wijze het congres had voorbereid. Algemeen was men overtuigd dat het congres als zeer geslaagd kon worden beschouwd.

Na het diner werd het sluitingsfeest nog voortgezet met uitreiken van premiën en bleef men tot bijna middernacht in gezellig samenzijn bijeen.

11 Aug. werd een mooie tocht per autocars naar Garvarnie gemaakt. De auto's waarop de Esperantovlaggetjes wapperden stonden te 8.30 gereed voor het hotel. Wij kregen de lunch mee. De tocht was vol afwisseling en ging langs bergen van 1400 Meter en hooger, bosschen, valeien, ruwe rotsen en mooie vergezichten. Te Luz werd gestopt om gelegenheid te geven een kerkje hetwelk dateerde uit de 12e eeuw en waarbij een museum te bezoeken. Te Garvarnie werd de tocht naar de eeuwige sneeuw te voet voortgezet. Een interessante onderneming maar erg vermoeiend.

Ten 16 ure waren allen weer in Garvarnie terug.

Ten 19 ure kwamen we na eene tocht zonder ongemakken voldaan in Lourdes terug.

Op 12 Aug. was het reeds vroeg dag voor ons en moesten we te 5,37 de terugreis naar Parijs aanvaarden. In Toulouse werd hartelijk afscheid genomen van Pastro Font-Giralt, die tot daar de reis meemaakte.

's Avonds pl.m. 22 uur was het gezelschap in Parijs, alwaar nog een paar dagen zou worden doorgebracht.

Zaterdag 13 Aug. werd een boottocht gemaakt naar St. Cloud op welke interessante tocht een gids verklaring gaf van de verschillende bezienswaardigheden. Op de terugreis hadden de Hollanders de algemeene belangstelling door hun uitgelaten vroolijkheid. 's Avonds maakten wij een autotocht door verlicht Parijs die te 21.30 aanving en te middernacht eindigde.

De stemming der deelnemers liet niets te wenschen over en genoot men heerlijk van het drukke verkeer en de interessante lichtreclame, waarvan die van de Eiffeltoren wel de kroon spande.

De volgende dag was voor eenige deelnemers den tijd gekomen de reis naar huis te ondernemen. In den middag van 14 Augustus maakte de anderen nog een uitstapje naar Versailles, waar het kasteel van Maria Anfoinette werd bezocht. Ten slottē was ook voor ons op 15 Aug. het moment van terugkeeren aangebroken. Na vooraf ter kerke te zijn geweest vertrokken wij ten 9.23 van Gare du Nord. In gezellige kout en op vastgestelde tijd een snoepje, waarvoor de dames hadden gezorgd, vloog de tijd voorbij. In Brussel liepen de reiswegē uiteen. Na afscheid te hebben genomen van elkander, werd de reis huistoe in verschillende richtingen voortgezet, uiterst voldaan over alles wat men in zoo'n kort tijdsbestek genoten had.

C. v. d. LINDEN.

PARIJS.

30 Julie - 7 Augustus 1932.

Verlagen hierover hebben we gelezen in „de Maasbode” onder het veelzeggend opschrift: „’s Werelds nationaliteiten bijeen en geen taalverwarring,” in „de Morgen” met tot opschrift: „Een taal in Babylon” en in de „Vacature” onder de vermelding: „Met Esperanto op Reis.”

Hier een kort overzicht. „Dit 24e Intern. Esp. Kongres” schrijft „de Maasbode,” heeft blijkbaar ook de andere verwarringen, dan die welke uit de veeltaligheid voortvloeien willen vermijden en zoo biedt het een program van amicale bijeenkomsten en gezellige uitstapjes, van plechtige ontvangsten en belangwekkende bezoeken.”

Er waren 1700 deelnemers uit minstens 34 landen. Enige Hollanders kwamen per vliegmachien. Een 30tal Estlanders waren per autobus gekomen. Ongeveer 180 Nederlanders maakten vanaf Rotterdam de heenreis gezamenlijk. Behalve het „Interkonatiga Festo” hadden verschillende bijeenkomsten plaats w.o. een bonte rij van lezingen over diverse onderwerpen. Ook hadden samenkomsten plaats van allerlei groepen zoals: onderwijzers, spoorlieden, stenografisten, juristen, opticiens, handelslieden, pacifisten, blinden, geheelonthouders, vegetariërs, vrijmetselaars, politie enz. Zondag was er voor de Katholieken in de Notre Dame en voor de Protestanten in de kerk Sainte Marie gelegenheid een kerkdienst in het Esperanto bij te wonen.

De belangstelling van autoriteiten was groot. Het Kongres had plaats onder de bescherming van de Prezident der Republiek en werd officieel ontvangen door de Parijse Kamer van Koophandel, die mededeelde dat Esperanto is ingevoerd op alle handelsscholen te Parijs.

De laatste avond: internationaal bal, door velen in nationaal kostuum. Een verrassing was de film in de pauze: een Esperantofilm, gemaakt door de stad Keulen, die nu reeds liet zien wat de deelnemers van het 25e Congres, dat in Keulen gehouden wordt, zullen kunnen genieten. Een „Welkom in Keulen in 1933” riep het gemeentebestuur reeds nu toe aan de deelnemers van het volgend Kongres

INDRUKKEN VAN EEN NIET ESPERANTIST.

Een niet Esperantist schrijft in „de Morgen” van 20 Aug. onder meer: „Dat was het treffende, het direkt opvallende, wanneer je daar rondneusde of liever rondoorde. Mensen, die je straks nog aanspraken in je moedertaal spraken nu onder elkaar en tegen anderen: het Esperanto. En de Duitsers, de Engelsen, de Fransen, de Noren, Zweden en Polen, de Chinezen, Amerikanen en Nederlanders, allen verstonden elkaar en begrepen de welluidende klanken. Een wonder als op de Eerste Pinksterdag.”

„Wie spreekt Esperanto?... Men is zo licht geneigd te veronderstellen, dat alleen mensen met gebrek aan talenkennis er toe zullen komen. Uit persoonlijke kennismaking weten we pertinent, dat naast eenvoudige mensjes het Esperanto gesproken wordt door geleerden, schrijvers, doktoren, ingenieurs, geesteliken.... Het Esperanto wordt gesproken door allerlei categorieën en standen. En wanneer je zoiets gaat horen en begrijpen, dan begin je ook de waarde van de internationale hulptaal te beseffen... Want dat is het mooie resultaat van de Esperanto-studie: grenzen vallen weg.”

„Rassenhaat, chauvinisme en minachtende echte of voorgevende onbekendheid met wat andere nationaliteiten aanbelangt, dit alles valt weg. Wij zagen dit meermalen mooi gedemonstreerd, wanneer Duitsers en Fransen hartelijk met elkander klonken, niet in een toestand van dronkemansvriendschap, maar geheel nuchter en bij volle verstand. Wanneer het hatelijke „bei uns in Deutschland” of van de andere zijde provocerende uitdrukkingen wegblijven, is zoiets mogelijk en anders niet. Door taaleenheid was hier de weg tot broederschap gebaad.”

„Ik, de niet Esperantist, ik sloeg wel een beetje uit de toon en sprak *mijn* Frans, Duits en Engels al naar nodig was. En telkens kreeg ik de welgemeende raad: „Lernu Esperanton.”

„Met zo'n propagandisties aangelegde voorstanders staat de zaak van het Esperanto er niet slecht voor, dunkt me.”

P. v. d. Z.

KORESPONDEJO.

Aan Inzenders: Maak voor kopie gebruik van schrijfmachine, of, zo dit meubelstuk niet tot Uw inventaris behoort, schrijf zo duidelijk mogelijk.

Aan allen: Zendt adresverandering, aanmelding voor, of (als het niet anders kan) afzegging van N.K. *niet* aan het Redactie-adres, maar aan het Sekretariaat van N.K.

Aan afd. Sekr.: Zendt verslag van wat er in Uw afd. gebeurt, maar... maak het kort.

Aan Sro P. M. E. B. te M. Uw artikel interessant, maar voor N.K. niet zo geschikt. Terugzending is geen gewoonte en kost bovendien postzegels.

BOEKBESPREKING.

HET ARBEIDERS ESPERANTISME door E. Lanti. Uitgave van de Fed. van Arbeiders Esperantisten in het gebied van de Nederlandse taal.

Een oorspronkelijk in Esperanto geschreven brochure, vertaald

door G. P. de Bruin en F. Faulhaber. Bedoeling de Arbeiders Esp. bekend te maken met doel en werkwijze van S.A.T. (Sennacieca Asocio Tutmanda), terwijl getracht wordt aan te tonen, dat de invoering van een internationale taal geheel in de lijn ligt der maatschappelijke ontwikkeling. Te beschouwen als vervolg van het werkje „For la Neŭtralismon“ dat slechts negatief werk verrichte. Hier beginselverklaring en doelstelling.

Wij Katolieke Esperantisten kunnen noch beginselverklaring, noch doelstelling onderschrijven. Wij willen een gezond internationalisme gegrondvest op en voortvloeiend uit een gezond nationalisme. Esperanto stellen wij niet in dienst van de „klassestrijd,“ omdat we weten dat niet Marx, Kautsky, Lenin, Proudhon of anderen de oplossing van de wereldproblemen geven. Esperanto stellen we in dienst van de onvergankelijke Kerk van Kristus, omdat alleen daarin het heil te vinden is voor de mensheid in al zijn verschillende schakeringen en geleidingen, ook voor de arbeidende klasse.

Daarom is dit keurig verzorgde boekje niets voor ons Katolieke Esperantisten. Alleen een aansporing om evenals onze broeders de Arbeiders Esperantisten konsekvent te zijn in onze waardering van Esperanto en niet te vervagen in een mysties „Homaranismo.“

KIU SEKVAS. NIEUWE LEDEN VAN N.K.

196. F=ino A. Schaper «De Graal», Middenweg 116, Haarlem.
197. S=ro A.A.E. Groffen, St.Francisko-Seminario, Haagweg, Breda.
198. S=ro Joh. J. v. Hall, Lernejestro. Hoofdstr. C143, Klarenbeek.
199. F=ino A. v. Nuland, Gouverneurlaan 161, Den Haag.
200. F=ino M. C. C. Koevoets, Haagweg 171, Loosduinen
201. F=ino C. de Bruyn, Jan Steenstraat 62, Den Haag.
202. F=ino T. Pas, Stationsplein 10, Den Haag
203. S=ro C. van Tartwijk, Reimwaardstraat 8, Den Haag.
204. S=ro J. H. Bouten, Gemert, C 164.

La rikolto estas malgranda kaj la krizo forblovas multajn anojn el nia ligo. N.K. tio estu ankaŭ: Ni Konservu, kion ni havas!!

Nia devizo fariĝu: Konservu kaj varbu!!!

DEMANDO.

Als we de jeugd hebben, hebben we de toekomst!

Wordt er aan die toekomst gedacht?

Wordt er al gewerkt aan de Jeugdafdelingen??
